Från: "Energiplanering" <Energiplanering@sfab.se>
Skickat: Tue, 20 Aug 2024 11:49:11 +0100
Till: "RLK Funk Registrator" <registrator.rlk@regionstockholm.se>
Ämne: VB: Remiss - Samråd om ny regional utvecklingsplan, RS 2024-0344
Bilagor: Missiv Samrådsförslag Regional utvecklingsplan.pdf, Remissvar Samråd om ny regional utvecklingsplan RS 2024-0344.docx
Categories: Marita

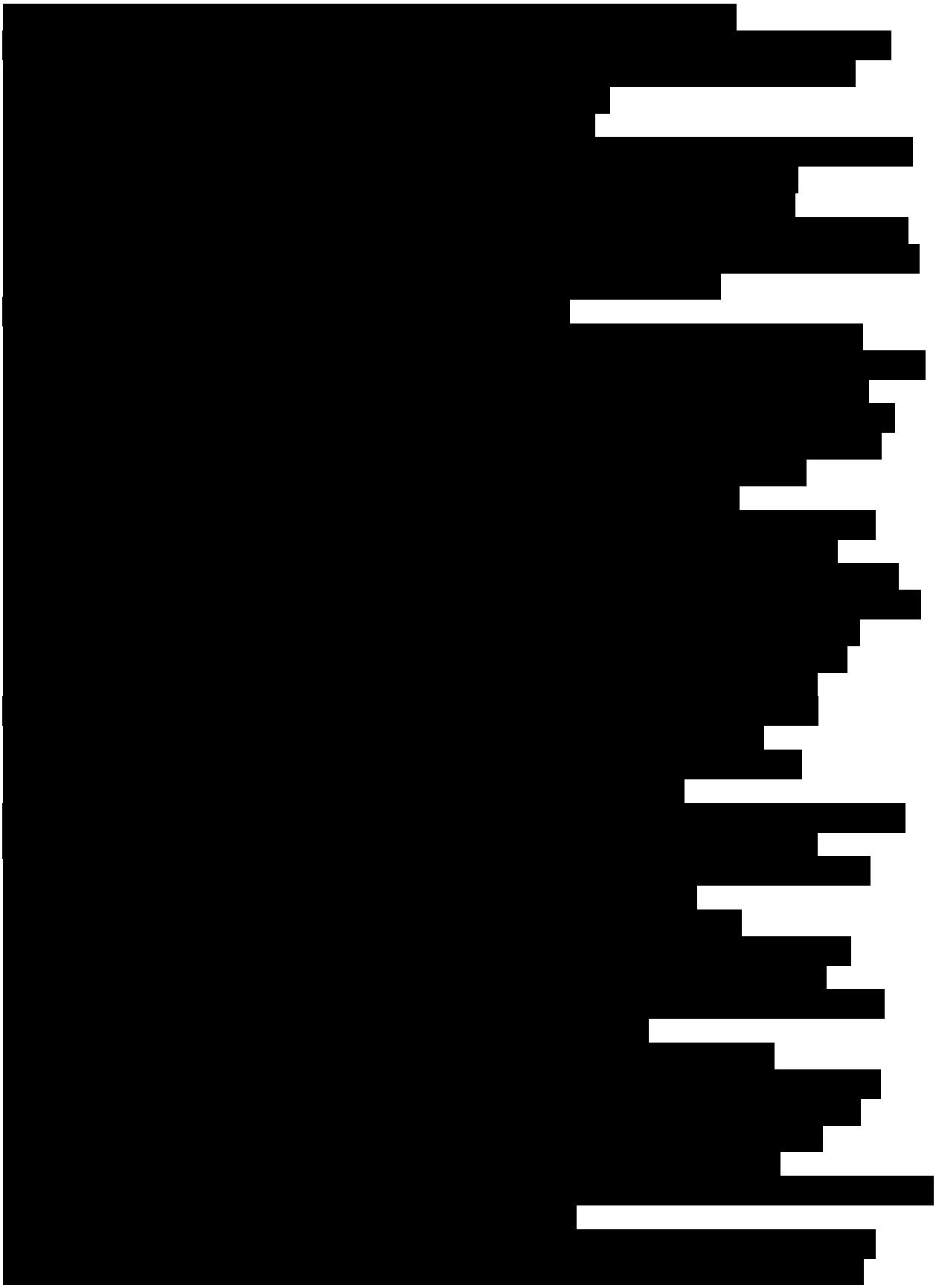
Hej

Här kommer bifogat yttrande från SFAB.

Med vänlig hälsning
[redacted]

Från: [redacted] **För** RLK Funk Registrator
Skickat: den 10 april 2024 10:43
Till: [redacted]

Ämne: Remiss - Samråd om ny regional utvecklingsplan, RS 2024-0344

VARNING: Det här e-postmeddelandet har sitt ursprung utanför organisationen. Klicka inte på länkar och öppna inte bilagor om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Hej!

Välkommen att skicka in synpunkter på samrådsförslaget. Synpunkterna skickas elektroniskt till registrator.rlk@regionstockholm.se. Ange diarienummer RS 2024-0344.
Synpunkterna ska vara Region Stockholm tillhanda senast den 30 september 2024. Var vänlig se bifogad information.

Enligt uppdrag.

Med vänlig hälsning Registraturen

[redacted]

[redacted]se

Region Stockholm
Regionledningskontoret
Registraturen
Box 30215, 104 25 Stockholm
Lindhagensgatan 98, plan 5
Telefon: 08-123 142 18
www.regionstockholm.se

Samråd om ny regional utvecklingsplan RS 2024–0344

Remissvar från Södertörns Fjärrvärme AB

Södertörns Fjärrvärme är positiva till utvecklingen i regionen och tycker det är viktigt med fokus på det tekniska energiförsörjningssystemet för att regionen ska kunna utvecklas för att möjliggöra för de ekologisk, social och ekonomiska målen. Vidare vill Södertörns Fjärrvärme poängtera vikten av mångfaldiga och varierande energislag. Fjärrvärme är viktig i den gröna omställningen för att vi ska kunna kappa effekttoppar och fokusera på planerbara energislag. Fjärrvärmeinfrastrukturen behöver lyftas som en prioriterad viktig energiinfrastruktur för den gröna omställningen och vikten av samplanering inom regionen och mellan kommunerna styrkas.

Nedan sammanställt synpunkter på frågor som missiv önskar skriftliga inspel på.

Styrkor och utmaningar:
- Har ni synpunkter på de styrkor och långsiktiga utmaningar som beskrivs?
- Hanterar samrådsförslaget de utmaningar vi står inför, däribland klimatförändringar och det förändrade omvärldsläget och dess tänkbara konsekvenser? Vad kan utvecklas?

Utvecklingsplanen lyfter utmaning kring avfallsförbränning och plasten som står för den nuvarande fossildel av avfallsförbränningen. Regionen behöver en samlad syn kring energiutvinning från avfall. Plastens utsläppsansvar ska hamna i hela värdekedjan och inte endast hos aktörerna i slutledet. Det är en stor utmaning att minska plasten i avfallet i slutskedet av livscykeln och alternativet till förbränning av plast som hamnar i avfallet utgör mer miljöpåverkan. Att styra bort plasten från avfall måste vara ett gemensamt samhällsansvar och inte vara straff för aktörer i slutledet som försöker lösa detta genom att omvandla plasten till energi. Regionen behöver granska detta utifrån ett helhetsperspektiv för att inte straffa de aktörer som löser ett samhällsproblem i sista leden. Plastproblematiken ska lösas ur ett livscykelperspektiv från producent, konsument, stödtjänster och avfallshantering.

Fjärrvärme utgör en viktig roll i den gröna omställningen. Södertörn Fjärrvärme anser att fjärrvärme bidrar till en stabil energiproduktion med planerbar energiproduktion. Fjärrvärme är viktigt i det framtida hållbara energisystemet samt i sårbarhetsperspektiv. Utvecklingsplanen beskriver den planerbara energiproduktionen som en viktig del i ett förutsägbart och hållbart energisystem eftersom det går att reglera när och i vilken kapacitet energi ska produceras. Regionen behöver vara mer tydlig att påpeka vikten med detta och tydlig kring behov av utbyggnad av fjärrvärmeinfrastrukturen för att möta just de långsiktiga framtida energiutmaning. Regionen behöver utveckla hur fjärrvärmenätet kan kopplas samman för att frigöra kapacitet och avlasta elnätet.

SFAB ● Box 3073, 145 03 Norsborg ● Besöksadress: Sjöbodavägen 5 ● Tel: 08-534 705 00
E-post: info@sfab.se ● Hemsida: www.sfab.se ● Org. nr: 556132-1174

Södertörn Fjärrvärme instämmer med utmaningar som påpekas i den Samlade konsekvensbedömning som ligger som bilaga till samrådsförslaget. Där poängteras att planförslaget innehåller en rad åtgärder för att styra mot en minskning av utsläpp och resursförbrukning, men utvecklingen av bland annat infrastruktur kommer att innebära en klimatpåverkan och resursförbrukning som försvårar arbetet för att nå klimatmålen. För att stödja den fortsatta planeringen kan planförslaget kompletteras genom att beskriva den här målkonflikten och belysa vikten av att minska den klimatpåverkan som utvecklingen av tekniska försörjningssystem förväntas ge upphov till. Den behöver även lyfta åtgärder till klimatanpassning för det tekniska energiförsörjningssystemet och vilka risker och möjligheter det innebär.

Vision, mål och prioriteringar:
- Visar vision och mål regionens vilja? Fångar prioriteringarna åtgärder som leder till att vi kan hantera de gemensamma utmaningarna och vidareutveckla regionens styrkor?
- Hur kan prioriteringarna utvecklas? Är någon prioritering viktigare än andra och varför? Bör någon prioritering utgå och varför?
- Vilka indikatorer mäter på bästa sätt målen?

Det är svårt att bedöma i vilken omfattning planförslaget kommer bidra till att uppfylla klimatmålen om nettonollutsläpp. Det behövs tydligare beskriva gemensamma men även särskilda mål och prioriteringar för de olika aktörerna inom energisektorn för att får en bättre förståelse till hur dessa gemensamt kan bidra till regionens vision och mål.

Södertörns Fjärrvärme ser stora samverkan mellan el- och värmeförsörjningssystemet för att kunna klara de stora utmaningar som vi står inför. Detta behöver lyftas och olika energiaktörer jobba tillsammans med samma prioriterade område heller än enskilt.

Rumslig utveckling och plankarta:
- Saknar ni information eller förhållningssätt gällande den rumsliga utvecklingen?
- Hur ser ni på plankartans utformning och tillhörande förhållningssätt?
- Är utgångspunkterna för bebyggelsestrukturens avgränsning tydliga?

Gemensamt ansvar för den regionala utvecklingen och former för samverkan:
- Hur ser er organisation på er roll kopplat till den regionala utvecklingen och hur kan er organisation bidra för att vi ska nå planens mål och stärka genomförandet?
- Vilka dialog- och samverkansformer bör vi använda eller utveckla för att kunna agera tillsammans för att nå planens mål och stärka genomförandet?

Södertörns Fjärrvärme ser positivt på en strukturerad process för samverkan och dialog på flera nivåer med kontinuerlig dialog över året och med ett arbetssätt där aktiviteter och insatser anpassas utifrån förändrade förutsättningar och behov. Fjärrvärmeinfrastrukturen har en samhällsviktig funktion och det är viktigt för Södertörns Fjärrvärme att kunna var med för att långsiktigt planera för utvecklingen av infrastrukturen för att möta framtida behov och för att kunna uppfylla de regiongemensamma visionerna och målen.

Södertörns Fjärrvärme instämmer med att planförslagets genomförbarhet är starkt beroende av samsyn hos de regionala aktörerna och en gemensam kraftsamling kring regionala inriktningar,

SFAB ● Box 3073, 145 03 Norsborg ● Besöksadress: Sjöbodavägen 5 ● Tel: 08-534 705 00
E-post: info@sfab.se ● Hemsida: www.sfab.se ● Org. nr: 556132-1174

mål och prioriteringar. Dessa behöver sedan arbetas in tydligt i den efterföljande planeringen, som exempel i kommunernas översiktsplanering. Kommunerna med dess kommunala bolag som har en samhällsviktig roll bör vara involverad tidigt i kommunernas översiktsplanprocessen för att skapa en verklighetsbaserad helhetssyn av gemensam framtidsbild. Södertörns Fjärrvärme som en samhällsviktig aktör bör bjudas in i de tidiga översiktplansprocesser.

Södertörns Fjärrvärme ser också vikten av att vara med tidigt i framtagande av kommunala miljöplaner. Som en viktig bidragande faktor till regionens och kommunens miljökonsekvenser kan Södertörns Fjärrvärme bidra med sin spetskompetens i de övergripande miljöplanerna. Denna spetskompetens behövs för genomförande av utvecklingsplaner samt för en rättvis bedömning på för- och nackdelar utifrån ett helhetsperspektiv heller än på individfastigheter.

Södertörn Fjärrvärme betonar vikten och behov av ett övergripande förhållningssätt som omfattar aktörer hos samtliga energiinfrastrukturer för utveckling av regionens tekniska försörjningssystem. Detta ska skapa samsyn på regional och kommunalnivå samt lyfta för- och nackdelar utifrån ett helhetsperspektiv som gynnar regionen. Samverkansform med befintliga branschorganisationen kan legitimeras och nyttjas.

Behov av förtydligande och arbetssätt kring:

Dessa förhållningssätt gäller samtliga tekniska försörjningssystem och ska tillämpas tillsammans med förhållningssätten för respektive system:

• Samplanera ny teknisk infrastruktur med bebyggelseutvecklingen för att säkerställa funktion och framtida utveckling.

• Säkerställ befintliga anläggningars funktion och framtida utveckling vid planering av ny bebyggelse. Skyddsavstånd kan behövas för att hantera risker och störningar som verksamheten medför.

• Vid förändringar som medför negativ påverkan på de tekniska försörjningssystemens funktion behöver en konsekvensbedömning av systemet som helhet genomföras och alternativ utredas som säkerställer att funktionen kan upprätthållas.

• Eftersträva samförläggning av ledningar där det är tekniskt möjligt för ett effektivt utnyttjande av markutrymmet för ledningsdragning.

• Utveckla robusta och resilienta tekniska försörjningssystem som är flexibla och kan upprätthålla funktionen vid yttre påfrestningar och oförutsedda händelser, till exempel risker kopplade till ett förändrat klimat.

• Beakta risken för påverkan på Stockholmsregionens vattenförekomster vid utveckling av de tekniska försörjningssystemen.

• Planera nya anläggningar, byggnader och ledningar med varsamhet om befintliga natur- och kulturmiljövärden.

Med vänlig hälsning

SFAB

SFAB ● Box 3073, 145 03 Norsborg ● Besöksadress: Sjöbodavägen 5 ● Tel: 08-534 705 00
E-post: info@sfab.se ● Hemsida: www.sfab.se ● Org. nr: 556132-1174

Regionledningskontoret
Utveckling och regionplanering

MISSIV
2024-04-09

Diarienummer
RS 2024-0344

Samråd om ny regional utvecklingsplan

För att vi ska vara Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion – att bo leva och verka i, behöver vi – alla aktörer i regionen – jobba tillsammans. Den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen är ett gemensamt verktyg som hjälper oss alla att arbeta mot samma mål för att regionen ska utvecklas på ett hållbart sätt.

Nu finns ett sammanställt förslag till en ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen att samråda kring. Syftet med samrådet är att få in era synpunkter och perspektiv för att kunna göra de prioriteringar och vägval som i slutändan ska resultera i en regional utvecklingsplan som så många aktörer som möjligt har nytta och stöd i.

Under tiden samrådsförslaget är på remiss ser Region Stockholm fram emot en dialog med er, där vi tillsammans kan diskutera den regionala utvecklingen och de frågor och vägval vi står inför. Ett stort fokus kommer också att ligga på att diskutera hur vi – alla aktörer inom regionen - vill jobba tillsammans i arbetet med att utveckla vår gemensamma region.

Detta missiv innehåller ett antal frågeställningar som Region Stockholm vill ha era skriftliga synpunkter och perspektiv på. Synpunkterna kommer att sammanställas i en samrådsredogörelse som ska ligga till grund för ett kommande granskningsförslag. Parallellt med att samrådsförslaget är ute på remiss fortsätter arbetet med att vidareutveckla kunskap och planeringsunderlag. Det är i dagsläget känt att det behövs kompletterande underlag gällande blåstruktur, tekniska försörjningssystem och verksamhetsområden. Därutöver pågår en rad parallella processer som kan komma att påverka utformningen av granskningsförslaget, exempelvis översynen av det storregionala planeringsunderlaget ÖMS 2050 och utredningen för framtidens tunnelbane- och spårutbyggnad (TN 2023-0333, FUT 2023-0666). Granskningsförslaget planeras att remitteras under 2025. Ambitionen är att den nya regionala utvecklingsplanen ska antas i Regionfullmäktige i maj 2026. Den antagna planen gäller sedan tillsvidare med aktualitetsprövning/översyn en gång per mandatperiod.

Frågor som vi önskar era skriftliga inspel på:

Styrkor och utmaningar:

- Har ni synpunkter på de styrkor och långsiktiga utmaningar som beskrivs?
- Hanterar samrådsförslaget de utmaningar vi står inför, däribland klimatförändringar och det förändrade omvärldsläget och dess tänkbara konsekvenser? Vad kan utvecklas?

Vision, mål och prioriteringar:

- Visar vision och mål regionens vilja? Fångar prioriteringarna åtgärder som leder till att vi kan hantera de gemensamma utmaningarna och vidareutveckla regionens styrkor?
- Hur kan prioriteringarna utvecklas? Är någon prioritering viktigare än andra och varför? Bör någon prioritering utgå och varför?
- Vilka indikatorer mäter på bästa sätt målen?

Rumslig utveckling och plankarta:

- Saknar ni information eller förhållningssätt gällande den rumsliga utvecklingen?
- Hur ser ni på plankartans utformning och tillhörande förhållningssätt?
- Är utgångspunkterna för bebyggelsestrukturens avgränsning tydliga?

Gemensamt ansvar för den regionala utvecklingen och former för samverkan:

- Hur ser er organisation på er roll kopplat till den regionala utvecklingen och hur kan er organisation bidra för att vi ska nå planens mål och stärka genomförandet?
- Vilka dialog- och samverkansformer bör vi använda eller utveckla för att kunna agera tillsammans för att nå planens mål och stärka genomförandet?

Remissen
Välkommen att skicka in synpunkter på samrådsförslaget. Synpunkterna skickas elektroniskt till registrator.rlk@regionstockholm.se i både word- och pdf-format. Vänligen ange diarienummer RS 2024-0344.

Synpunkterna ska vara Region Stockholm tillhanda senast den 30 september 2024. Remissvaren kommer att publiceras på www.regionstockholm.se/rufs2060 och kommer också att sammanställas i en samrådsredogörelse.

Bilagor:
Bilaga 1: Samrådsförslag ny Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen.
Bilaga: Beräkning av demografiskt bostadsbehov i Stockholms län 2022–2060
Bilaga: Samlad konsekvensbedömning av Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen
Bilaga: Sändlista remissinstanser.

Mer information finns på www.regionstockholm.se/rufs2060. Där finns samrådshandlingarna för nedladdning, fördjupat underlag, presentationsmaterial samt information om de aktiviteter som kommer att pågå under samrådsperioden. Vid frågor om remissen kan du kontakta:

[redacted]